ਰੁਪਾਲੀ ਦੇਵੀ

ਬਨਾਮ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 71) ਅਪ੍ਰੈਲ 09,2019

[ਰੰਜਨ ਗੋਗੋਈ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਐੱਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਸੰਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਦੰਡ ਕੋਡ, 1860: s.498A-ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ-ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਥਿਤ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਐਸ. 498ਏ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 179, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ-ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਪਵਾਦ ਹੈ। 179 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਪਤਨੀ ਦਾ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਘਰ ਸਥਿਤ ਹੈ- ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧ। 498ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਤਨੀ ਦੀ ਚੁੱਪੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੰਗੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜ੍ਹਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੱਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖ ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ-ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਪਨਾਹ ਲਈ ਹੈ-ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ' ਤੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ s ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। 498ਏ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ-ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 179 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ -ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਤਨੀ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਛੱਡਣ ਜਾਂ ਭਜਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਐਸ. 498ਏ-ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973-ਐਸ. ਐਸ. 177, 178, 179 – ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ-ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1972.

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ, 2005-ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ਃ ਬੇਰਹਿਮੀ-ਭਾਵ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1.1 ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਹਰੇਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।" ਇਸ ਲਈ, ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

1.2 ਧਾਰਾ 178 ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਧਾਰਾ 177 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਆਮ ਨਿਯਮ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਜੇ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ "ਆਮ ਨਿਯਮ" ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

2. ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498ਏ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1983 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਸੋਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਅਤੇ 176 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾ 498ਏ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸੰਗੀਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਕਾਨੂੰਨ, 1983 ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 113 ਏ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ ਉੱਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਤਨੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਦਿ ਦੀ ਗੈਰਕਨੂੰਨੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

3. ਬੇਰਹਿਮੀ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ; ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਭਜਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਸਦਮਾ ਅਤੇ ਭੈੜੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਉਸੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਬੇਵਸੀ ਅਜਿਹੇ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 498ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ "ਬੇਰਹਿਮੀ" ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਤਨੀ ਉੱਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੰਕਟ ਜਾਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜੇ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਦਮਾ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰੀਰਕ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕੰਮ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਤੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਸਦਮਾ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਬਿਪਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਸਰੀਰਕ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਬਦਸਲੂਕੀ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਮਾਨਸਿਕ ਬੇਰਹਿਮੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੀ ਕੋਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

4. ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ, 2005 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਿਹਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਜੀਵਨ, ਅੰਗਾਂ ਜਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ। ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 498ਏ, ਜੋ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਨਾਲ ਨੇੜਲਾ ਸਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 498ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਕਾਰਨ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ

ਗਏ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕੰਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਪਨਾਹ ਲਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਉੱਤੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 179 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

5. ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਪਤਨੀ ਛੱਡਣ ਜਾਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ .619,620,621,622 ਅਤੇ 623

ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਭਿੰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 03.08.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋ 2007 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 16456 ਵਿੱਚ

ਪ੍ਰਮੋਦ ਸਵਰੂਪ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਵਿਕਰਾਂਤ ਸਿੰਘ ਬੈਸ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਦੂਬੇ, ਸੰਦੀਪ ਚੌਧਰੀ, ਕੇ. ਉਮਾ ਸ਼ੰਕਰ, ਸ਼ੁਭੀ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਰਾਜ ਕਿਸ਼ੋਰ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼ਕੀਲ ਅਹਿਮਦ, ਅਨੁਪਮ ਭਾਟੀ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਨਿਧੀ ਸਿੰਘ ਦੂਬੇ, ਸੁੰਦਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਲੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਭਰੋ ਸਾਨਿਆਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਵਤੀ ਰਾਘਵਨ, ਐੱਸ. ਮੁਥੂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੇ. ਸ਼ਾਰਦਾ ਦੇਵੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੇਮਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਧੀ ਦਿਵੇਦੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਲਕਾ ਸਿਨਹਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਲਵਿਕਾ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਅਨੁਵ੍ਰਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਯੋਤੀ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੱਡਿਆ। ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਭਿਨਵ ਮੁਖਰਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਰਣਿਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਸਾਜੂ ਜੈਕਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਲਿਲੀ ਥਾਮਸ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਜੈਸਵਾਲ, ਗੋਪਾਲ ਝਾਅ, ਸ਼੍ਰੀਅਸ਼ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਜੀ. ਆਰ. ਪਾਂਡੇ, ਸ਼ਿਆਮਲ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਚੌਰਸੀਆ, ਸੁਨੀਲ ਕੇ. ਆਰ., ਸ਼੍ਰੀ ਆਭਾ ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ, ਡੀ. ਐੱਸ. ਪਰਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਜੀਤਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਾਨੰਦ ਗੌਰ, ਏਕਾਂਸ ਬੰਸਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਐੱਨ. ਦੂਬੇ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਭਾਟੀਆ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਉਗ੍ਰ ਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ। , ਐਡ. ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਰੰਜਨ ਗੋਗੋਈ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ।

1. “ਕੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਉਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਇਹ ਸਹੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

2. ਇਸ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੱਖੀ ਵੰਡ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਵਿੱਚ

(i) ਵਾਈ. ਅਬਰਾਹਮ ਅਜੀਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਚੇਨਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2004) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 100।

(ii) ਰਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (2005) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 507।

(iii) ਮਨੀਸ਼ ਰਤਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2007) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 262।

(iv) ਅਮਰੇਂਦੂ ਜਯੋਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 12 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 362

ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਧਾਰਾ 498ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਘਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੁਖੀ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਦੁਖੀ ਪਤਨੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

4. ਸੁਜਾਤਾ ਮੁਖਰਜੀ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮੁਖਰਜੀ (1997) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 30; ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਕਸ਼ਯਪ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2011) 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 301 ਅਤੇ ਐੱਮ. ਪੀ. ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ & ਐਨਰ. (2003) 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 126 ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸੁਜਾਤਾ ਮੁਖਰਜੀ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਪਤੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਪਨਾਹ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੁਜਾਤਾ ਮੁਖਰਜੀ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਧਾਰਾ 178 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਸੁਨੀਤਾ

ਕੁਮਾਰੀ ਕਸ਼ਯਪ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਤਨੀ ਨੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਕਥਿਤ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 498ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 179 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਮ. ਪੀ. ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਦਾ ਗਰਭਪਾਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਬਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 179 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

5. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਵਿਚਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹਵਾਲਾ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਥਿਤ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ, ਜਿੱਥੇ ਪਤਨੀ ਨੇ ਪਨਾਹ ਲਈ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੱਖ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6. ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ) ਦੇ ਅਧਿਆਇ XII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਹੁਣ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ। ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਹਰੇਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।" ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

7. ਸੈਕਸ਼ਨ 178 ਅਤੇ 179 ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨਃ

(ਏ) ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ

(ਸੀ) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਿਰੰਤਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ

(ਡੀ) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਕਾਰਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ”

“179. ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਜਿੱਥੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। - ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧ ਏ ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ”

8. ਧਾਰਾ 178 ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਧਾਰਾ 177 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਆਮ ਨਿਯਮ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਜੇ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ "ਆਮ ਨਿਯਮ" ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

9. ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੇਵਕਰਣ ਨੇਨਸ਼ੀ (1972) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 890 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 5 ਨੂੰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

“5. ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਹਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਜੋ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਰ ਵਾਰ ਜਾਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ' ਤੇ ਇਹ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। "

10. ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਧਾਰਾ 178 (ਬੀ) ਜਾਂ (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 179 ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਪਤਨੀ ਦਾ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਘਰ ਸਥਿਤ ਹੈ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ [ਦੂਜੀ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1983 (1983 ਦਾ ਐਕਟ 46)] ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ

"498A. ਪਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ। — ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦਾ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ. —ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਬੇਰਹਿਮੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ-

(ਏ) ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵਹਾਰ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਔਰਤ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਅੰਗਾਂ ਜਾਂ ਸਿਹਤ (ਭਾਵੇਂ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ) ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਜਾਂ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਔਰਤ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਕੀਮਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। "

12. ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498ਏ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1983 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਅਤੇ 176 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 498ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 198ਏ ਨੂੰ ਵੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸੰਗੀਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1983 ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 113 ਏ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 113 ਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈਃ

“113-ਏ. ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਬਾਰੇ ਅਨੁਮਾਨ ਔਰਤ. – ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਕਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਵਿਆਖਿਆ. – ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਬੇਰਹਿਮੀ" ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (1860 ਦਾ 45) ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਵਿੱਚ ਹੈ। ”

13. ਇਸ ਸੋਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਤਨੀ ਉੱਤੇ ਵਧ ਰਹੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਤਨੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਦਿ ਦੀ ਗੈਰਕਨੂੰਨੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੋਧ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਯਤਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1983 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

14. “ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 498ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜੜ੍ਹ 'ਬੇਰਹਿਮੀ' ਨੂੰ 'ਬਲੈਕਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ' ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਪ੍ਰਾਣੀ' ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਦੁੱਖ ਦਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ; ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਵਿਵਹਾਰ; ਗੁੱਸਾ (ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ, ਅਪਮਾਨ)। ਬੇਰਹਿਮੀ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ; ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਤੋਂ ਭਜਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਸਦਮਾ ਅਤੇ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਉਸੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਵਸੀ ਅਜਿਹੇ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 498ਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ "ਬੇਰਹਿਮੀ" ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ। ਪਤਨੀ ਉੱਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੰਕਟ ਜਾਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜੇ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਦਮਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰੀਰਕ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕੰਮ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮਾਨਸਿਕ ਸਦਮਾ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਸਰੀਰਕ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਬਦਸਲੂਕੀ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਮਾਨਸਿਕ ਬੇਰਹਿਮੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੀ ਕੋਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

15. ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਐਕਟ, 2005 ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਿਹਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਜੀਵਨ, ਅੰਗਾਂ ਜਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ, ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 498ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਤਨੀ ਦੀ ਚੁੱਪੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜ੍ਹਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੱਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਕਾਰਨ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕੰਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖਰੇ

ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਪਨਾਹ ਲਈ ਹੈ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਉੱਤੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਏ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਘਰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਧਾਰਾ 179 (ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ) ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

16. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਪਤਨੀ ਘਰ ਛੱਡਣ ਜਾਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਤੋਂ ਭਜਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

17. ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate